

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
NR PNK-N.4131.43.1.2025.RK

Wrocław, 9 lipca 2025 r.

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465),

stwierdzam nieważność

§ 1. ust. 2 pkt 3 we fragmencie: „domowych” oraz § 4 ust. 1 we fragmencie „domowych” uchwały Nr XIV/78/2025 Rady Gminy Jeżów Sudecki z dnia 9 czerwca 2025 roku w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Jeżów Sudecki w 2025 roku.

Uzasadnienie

Rada Gminy Jeżów Sudecki, na sesji w dniu 9 czerwca 2025 r., podjęła uchwałę Nr XIV/78/2025 w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Jeżów Sudecki w 2025 roku, zwaną dalej: „uchwałą”.

Uchwałę doręczono Wojewodzie Dolnośląskiemu za pośrednictwem Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP) w dniu 13 czerwca 2025 r.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru stwierdził podjęcie § 1 ust. 2 pkt 3 we fragmencie: „domowych” oraz § 4 ust. 1 we fragmencie „domowych” uchwały z istotnym naruszeniem art. 11a ust. 2 pkt 3 w związku z art. 4 pkt 16 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 ze zm.), polegającym na ograniczeniu odławiania bezdomnych zwierząt wyłącznie do zwierząt domowych i modyfikacji przepisów prawa.

Podstawę prawną dla podjęcia niniejszej uchwały ustanowiono w art. 11a ustawy o ochronie zwierząt, zwanej dalej: „ustawą”, który w ust. 1 wskazuje, że rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Zgodnie z art. 11a ust. 2 ustawy program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności: 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3) odławianie bezdomnych zwierząt; 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt; 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 6) usypianie ślepych miotów; 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich; 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. W art. 11a ust. 3 ustawy wskazano, że program, o którym mowa w ust. 1, może obejmować plan znakowania zwierząt w gminie. Jednocześnie w art. 11a ust. 5 ustawy postanowiono, że program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków. Ustawa wprowadza zatem ściśle określone wymogi co do treści programu.

Zgodnie z przepisem § 1 ust. 2 pkt 3 uchwały „Program określa zasady opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zasady zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Jeżów Sudecki i obejmuje: 3) odławianie bezdomnych zwierząt domowych”. Z kolei w § 4 ust. 1 uchwały postanowiono, że odławianie bezdomnych zwierząt domowych z terenu gminy Jeżów Sudecki przeprowadzają służby schroniska dla zwierząt. Przytoczone postanowienia uchwały wskazują zatem, że w ramach programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Jeżów Sudecki w 2025 roku przewidziano wyłącznie odławianie bezdomnych zwierząt domowych. Nie przewidziano zaś możliwości odławiania bezdomnych zwierząt gospodarskich.

Ocenę legalności tego zapisu uchwały należy przeprowadzić w odniesieniu do art. 11a ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie zwierząt, gdzie ustawodawca przewidział konieczność odławiania bezdomnych zwierząt. W art. 11a ust. 2 pkt 3 ustawodawca posłużył się pojęciem „zwierzęcia bezdomnego”. Zgodnie z definicją zamieszczoną

w art. 4 pkt 16 ustawy: „Ileć w ustawie jest mowa o: "zwierzętach bezdomnych" - rozumie się przez to zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały”.

Tym samym poprzez zastosowanie w ww. postanowieniach uchwały sformułowania „odławianie bezdomnych zwierząt domowych” uchwała narusza ustawę o ochronie zwierząt poprzez zawężenia kategorii zwierząt odławianych do bezdomnych zwierząt domowych, nie uwzględniając zaś obowiązku odławiania wszystkich zwierząt bezdomnych w tym bezdomnych zwierząt gospodarskich. Naruszenie zakresu kompetencji z art. 11a ust. 2 pkt 3 stanowi istotne naruszenie prawa.

Uchwała modyfikuje ponadto wolę ustawodawczy, który zdefiniował pod pojęciem zwierząt bezdomnych nie tylko zwierzęta domowe, ale i gospodarskie, co wynika z art. 4 pkt 16 ustawy. Modyfikacja intencji ustawodawcy stanowi zawsze istotne naruszenie prawa.

Stwierdzenie zatem nieważności unormowań § 1 ust. 2 pkt 3 we fragmencie: „domowych” oraz § 4 ust. 1 we fragmencie „domowych” uchwały doprowadzi do stanu zgodności programu z obowiązującym porządkiem prawnym.

Mając na uwadze powyższe należało orzec, jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem Organu Nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały lub zarządzenia organu gminy wstrzymuje ich wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski

Anna Żabska